Sailab
MedTech Finland

Terveysteknologian toimialaselvitys

2023

Sisällys

4 Terveysteknologian taloudellinen kehitys ja näkymät

12 Terveysteknologian työllistävyys ja osaamistarve

16 Terveysteknologian maailmanlaajuisia tunnuslukuja

21 Terveysteknologian tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta

27 Terveysteknologian julkiset hankinnat

31 Terveydenhuollon toimintaympäristö ja terveysteknologian hyödyntäminen

37 Sailab - MedTech Finland ry ja toimialaselvityksen toteutus

Toimialaselvityksen keskeiset tulokset

TALOUDELLINEN TILANNE on haastava – kustannusten nousu jatkuu ja kasvuodotukset ovat matalalla.

T&K-PANOSTUKSET PIENENEVÄT – onko Suomi houkutteleva maa investoinneille?

JULKISTEN HANKINTOJEN KRITEERINÄ ylikorostuu edullinen hinta – laadun ja vaikuttavuus-kriteerien käyttö helpottaisi innovaatioiden pääsyä markkinoille.

TERVEYSTEKNOLOGIA ON OSA RATKAISUA hyvinvointialueiden haasteisiin – 71 prosentilla vastanneista yrityksistä on tarjolla ratkaisuja, jotka helpottavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työvoimapulaa tai työkuormaa.

VASTUULLISUUS- JA YMPÄRISTÖ-OSAAMISEN tarve kasvaa terveys-teknologia-yrityksissä.

1

Terveysteknologian taloudellinen kehitys ja näkymät

Liikevaihto Suomessa

Mikä oli yrityksenne Suomen liikevaihto miljoonina euroina vuonna 2022? (N=38)

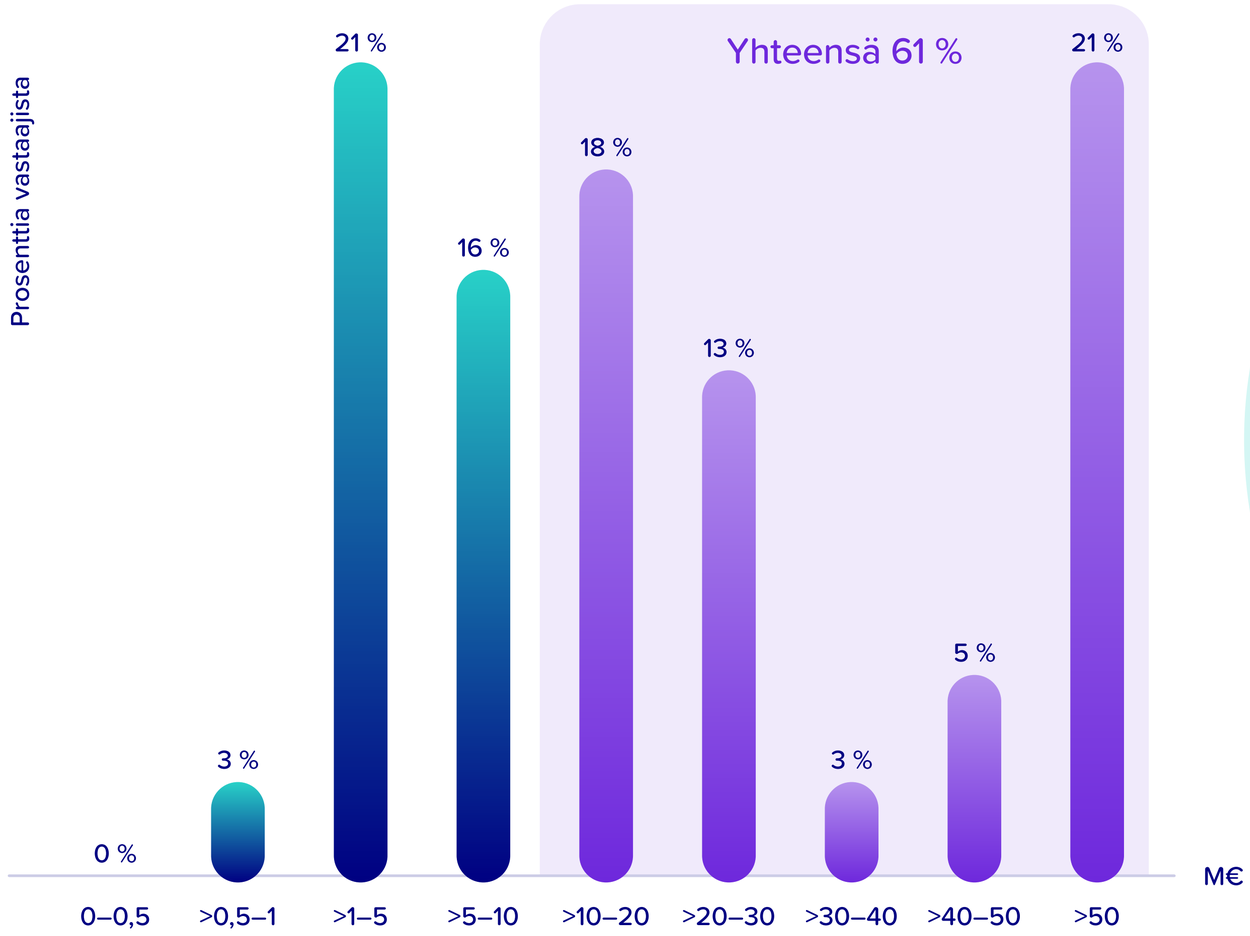

Vastaajayritysten Suomen liikevaihto oli yhteensä noin

miljardi euroa.

Sailab – MedTech Finland ry:n jäsenyritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli noin

kolme miljardia euroa.

Taloudellinen kehitys Suomessa kahden viime vuoden aikana

Kuinka tyytyväinen olet yrityksenne taloudelliseen kehitykseen Suomessa viimeisen kahden vuoden aikana? (N=38)

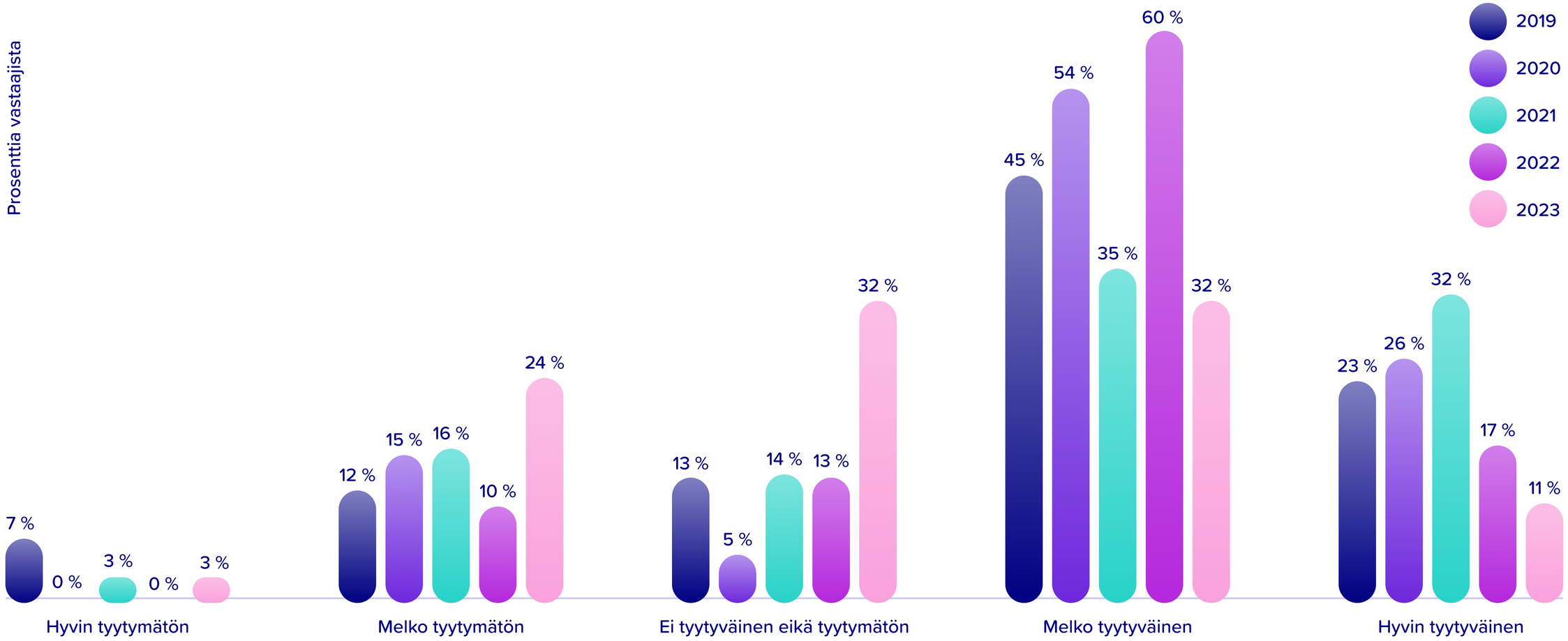

Liiketoiminnan näkymät Suomessa seuraavana vuonna

Millaiset ovat yrityksenne näkymät Suomessa tulevana vuonna 2024? (N=39)

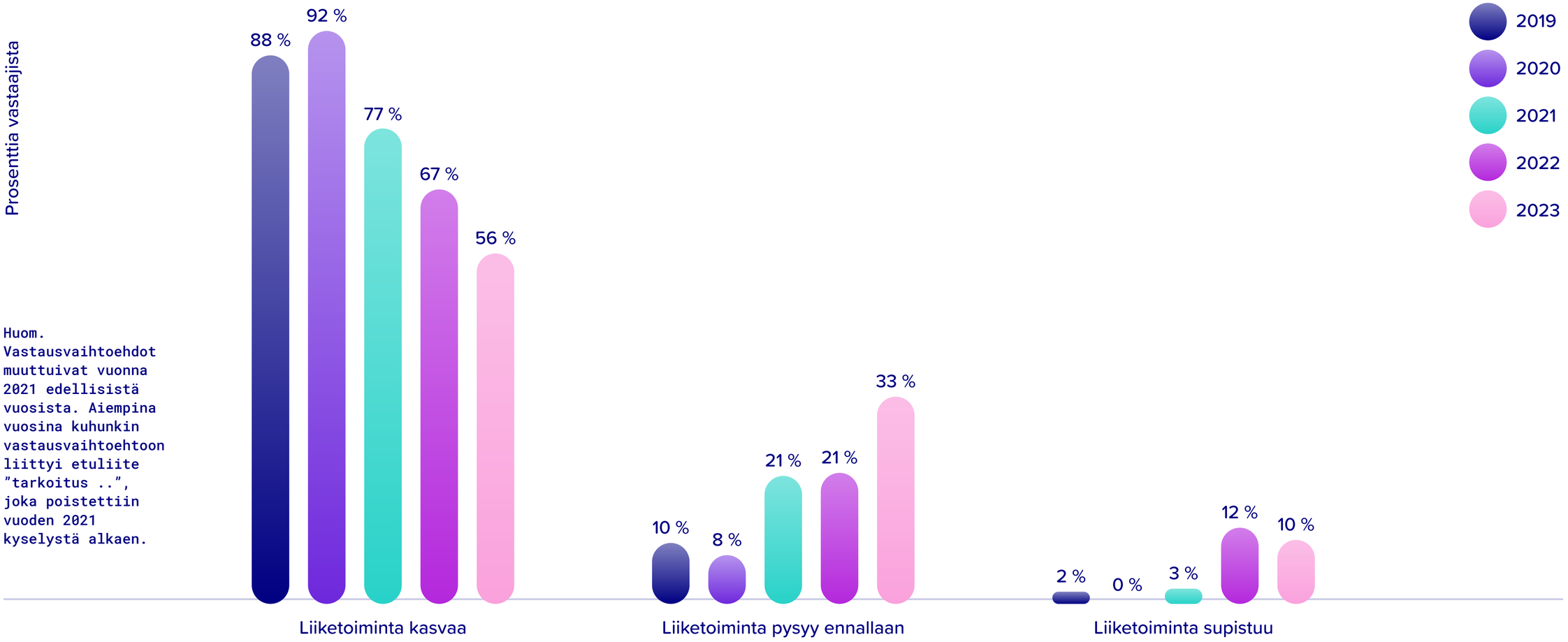

Huom.
Vastausvaihtoehdot muuttuivat vuonna 2021 edellisistä vuosista. Aiempina vuosina kuhunkin vastausvaihtoehtoon liittyi etuliite ”tarkoitus ..”, joka poistettiin vuoden 2021 kyselystä alkaen.

Kustannuskehitys

Miten yleinen markkinatilanne on vaikuttanut yrityksenne Suomen terveysteknologialiiketoiminnan kustannuksiin seuraavissa osa-alueissa? (N=39)

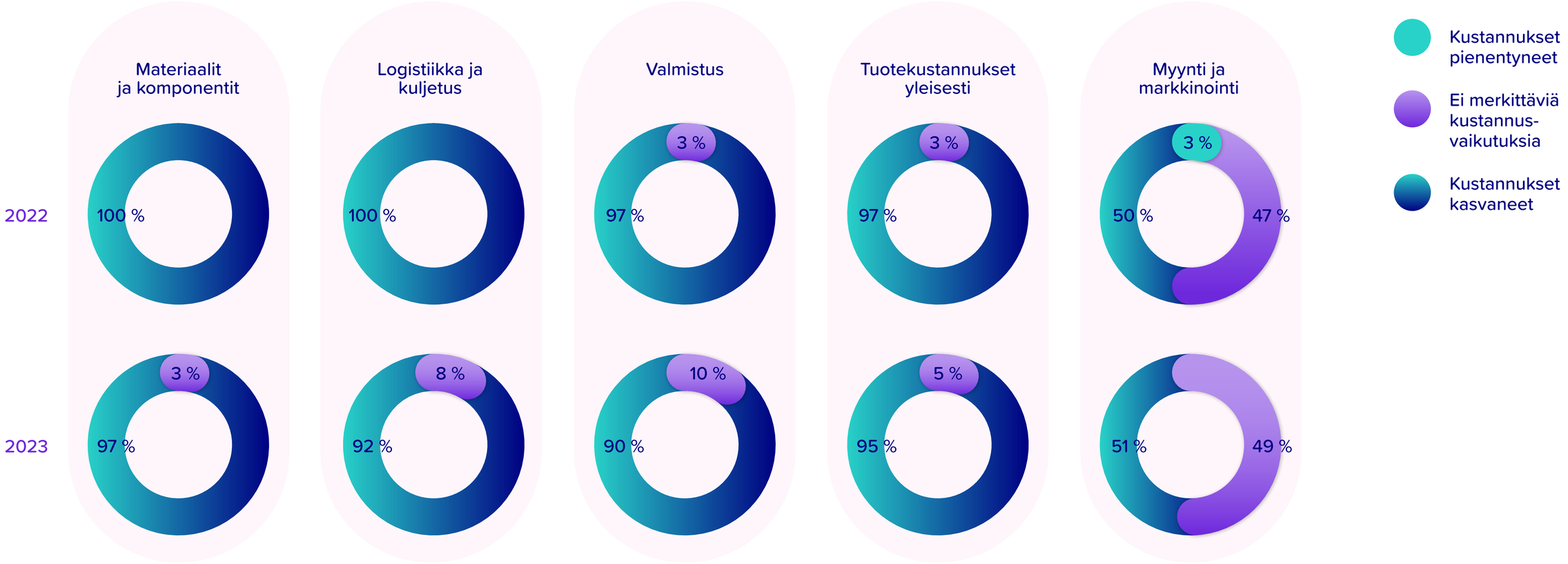

Uhkakuvat liiketoiminnan näkymille

Miten merkittävinä koet seuraavat uhkakuvat yrityksenne Suomen terveysteknologialiiketoiminnan näkymille vuodelle 2024? (N=38)

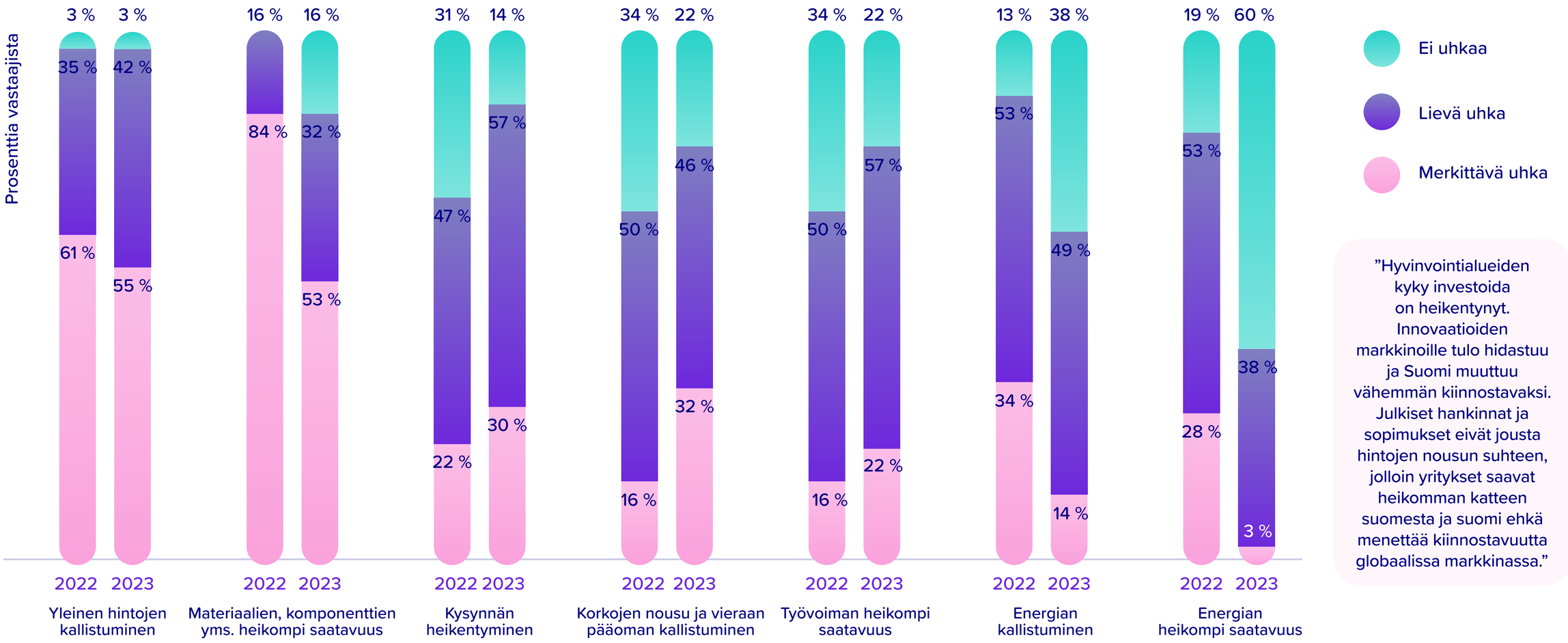

”Hyvinvointialueiden kyky investoida on heikentynyt. Innovaatioiden markkinoille tulo hidastuu ja Suomi muuttuu vähemmän kiinnostavaksi. Julkiset hankinnat ja sopimukset eivät jousta hintojen nousun suhteen, jolloin yritykset saavat heikomman katteen suomesta ja suomi ehkä menettää kiinnostavuutta globaalissa markkinassa.”

Yhteisövero

Kuinka monta miljoonaa euroa yrityksenne maksoi yhteisöveroja Suomeen vuonna 2022? (N=35)

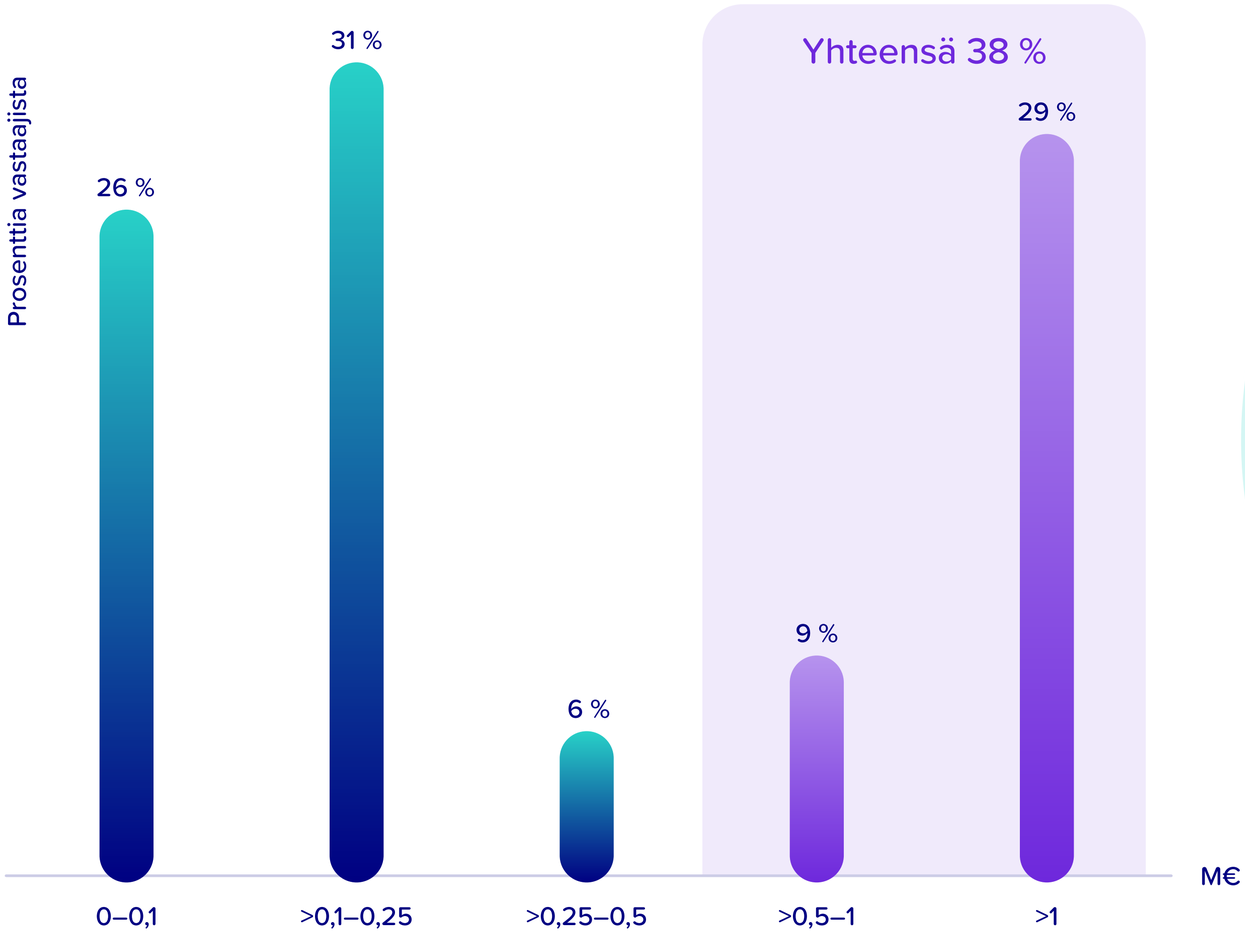

Vastaajayritykset maksoivat noin

18 M€

yhteisöveroja Suomeen vuonna 2022.

Sailab – MedTech Finland ry:n jäsenyritykset maksoivat noin

60 M€

yhteisöveroja Suomeen vuonna 2022.

Asiakasryhmien merkitys liiketoiminnalle

Minkä alla olevien asiakasryhmien merkitys omalle Suomen liiketoiminnallenne tulee arvionne mukaan kasvamaan eniten seuraavien viiden vuoden aikana? Valitse 3. (N=35) (% vastaajista, jotka olivat valinneet tekijän top-3 tärkeimpiin)

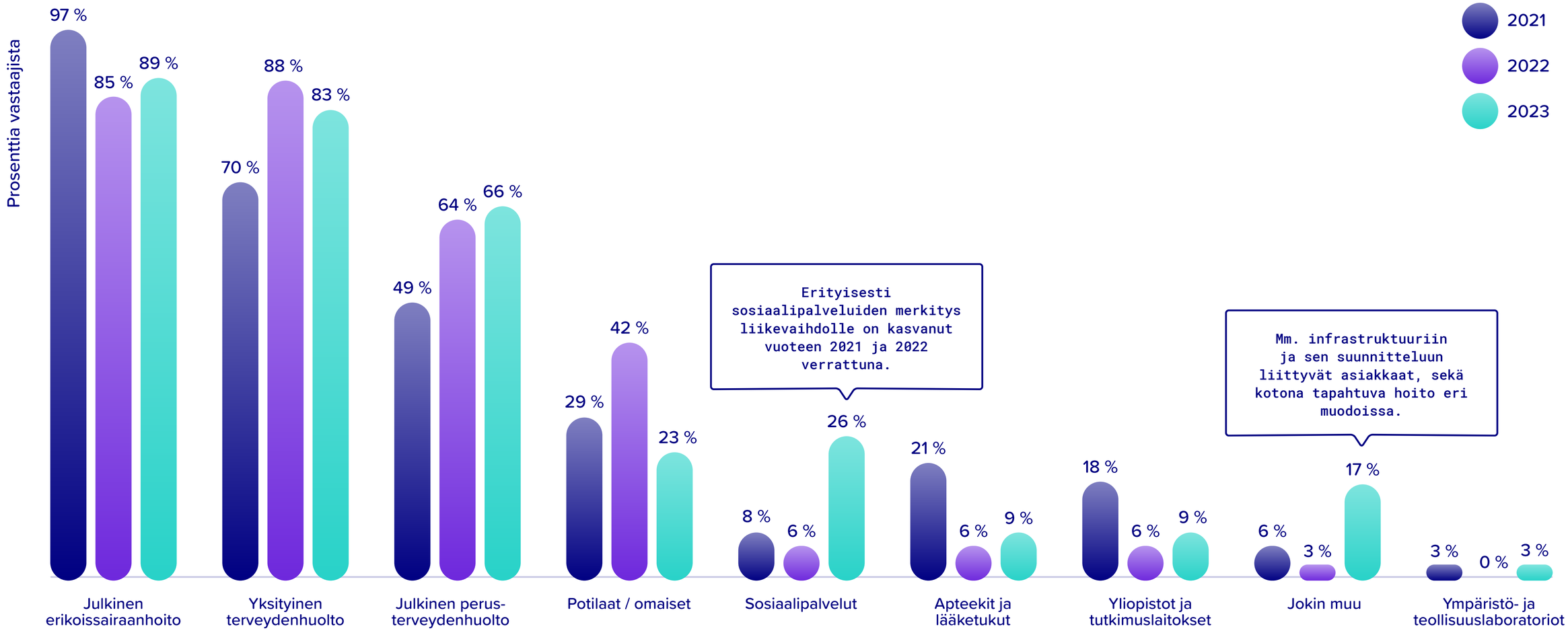

2

Terveysteknologian työllistävyys ja osaamistarve

Suora työllistävyys

Mikä on yrityksenne työntekijöiden määrä Suomessa? (N=35) (%-osuus vastaajista eri henkilöstömääräluokissa)

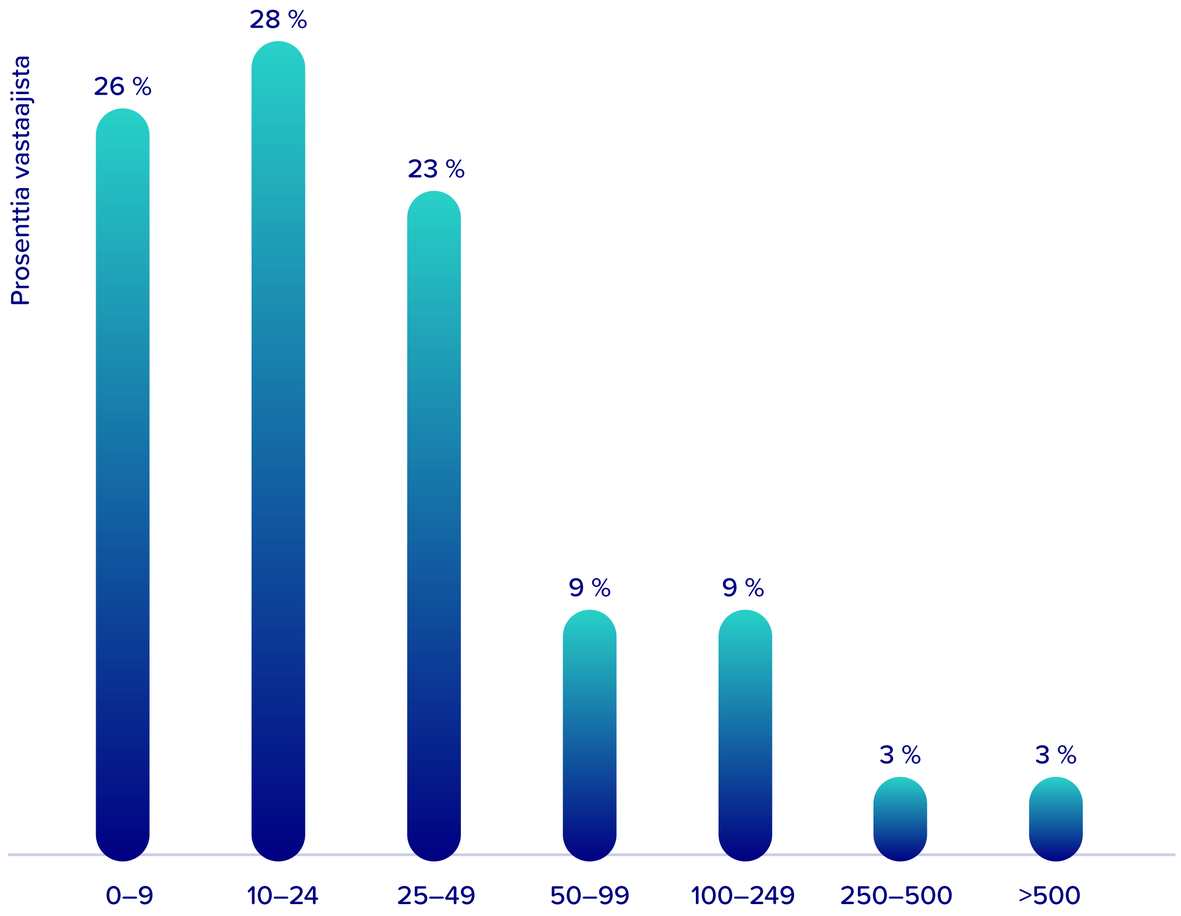

Selvitykseen vastanneilla yrityksillä on noin

2 400

työntekijää Suomessa.

Sailab –MedTech Finland ry:n jäsenyritykset työllistävät noin

7 800

työntekijää Suomessa.

Henkilöstötarpeen ennuste

Miten uskot henkilöstömäärän kehittyvän vuonna 2024 yrityksessäsi Suomessa? (N=39)

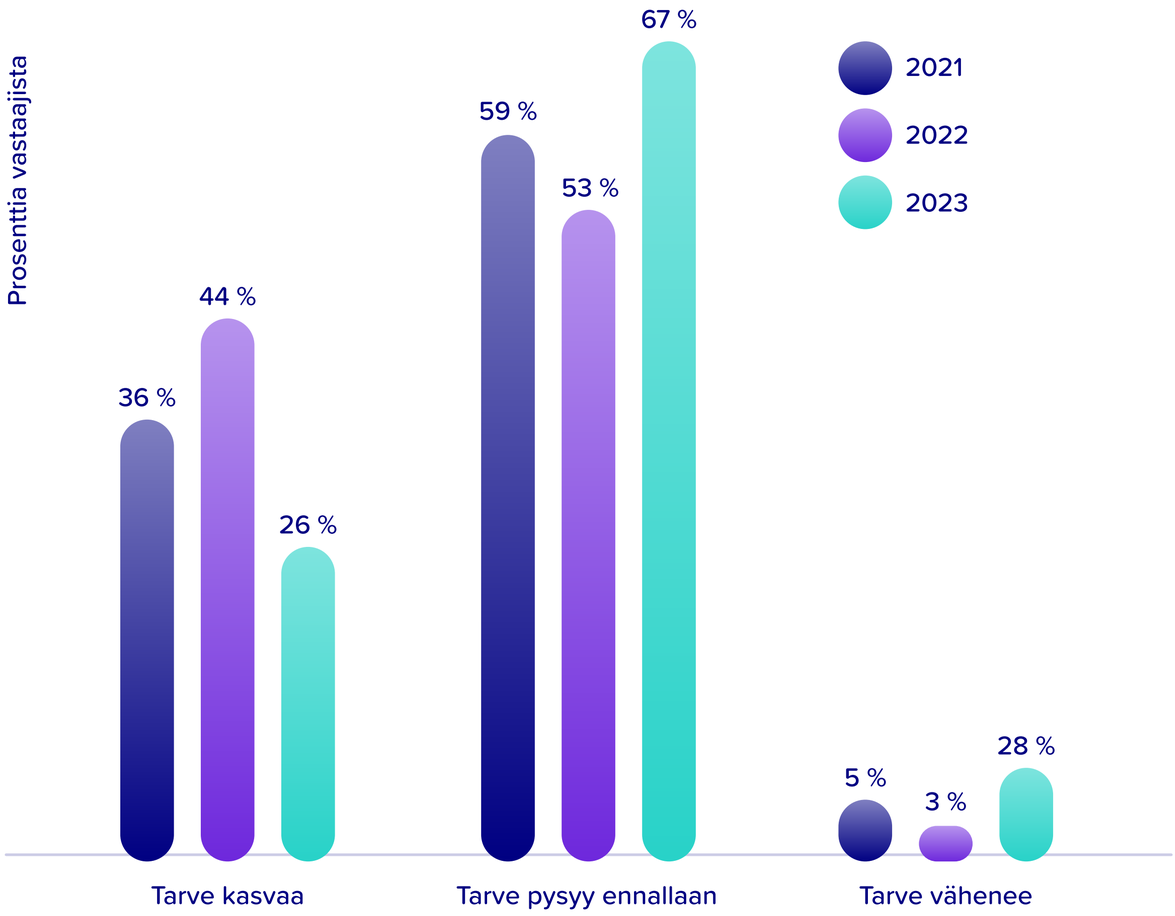

Henkilöstötarve liittyy erityisesti

hankintalain-säädäntöön, vastuullisuuteen ja ympäristöön

sekä myynnin ja markkinoinnin osaamiseen.

Osaamistarve

Mitä lisäosaamista koet yrityksesi henkilöstön tarvitsevan Suomessa? (N=34).
Vastauksissa huomioitu ainoastaan terveysteknologian toimiala.

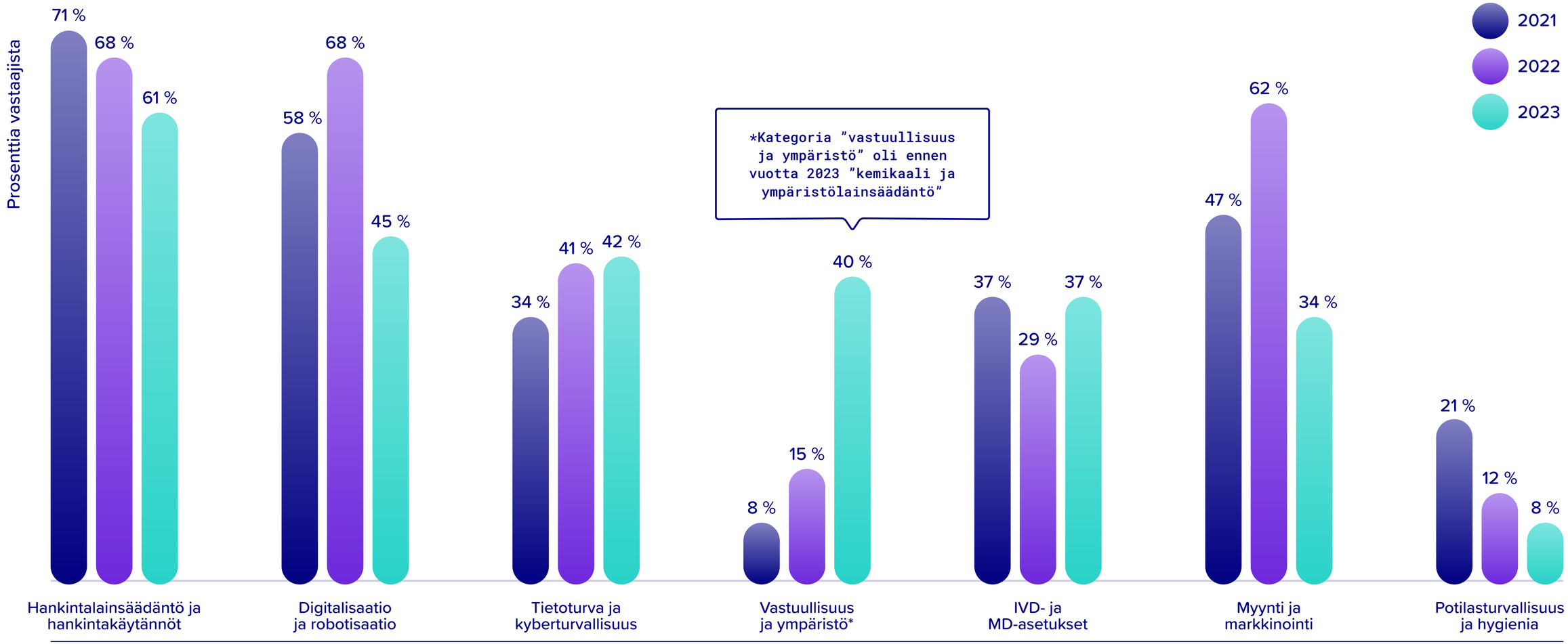

3

Terveysteknologian maailmanlaajuisia tunnuslukuja

Konserniyritysten osuus Sailab – MedTech Finland ry:n jäsenkunnasta 2023

Kuulutteko konserniin? (N=39)

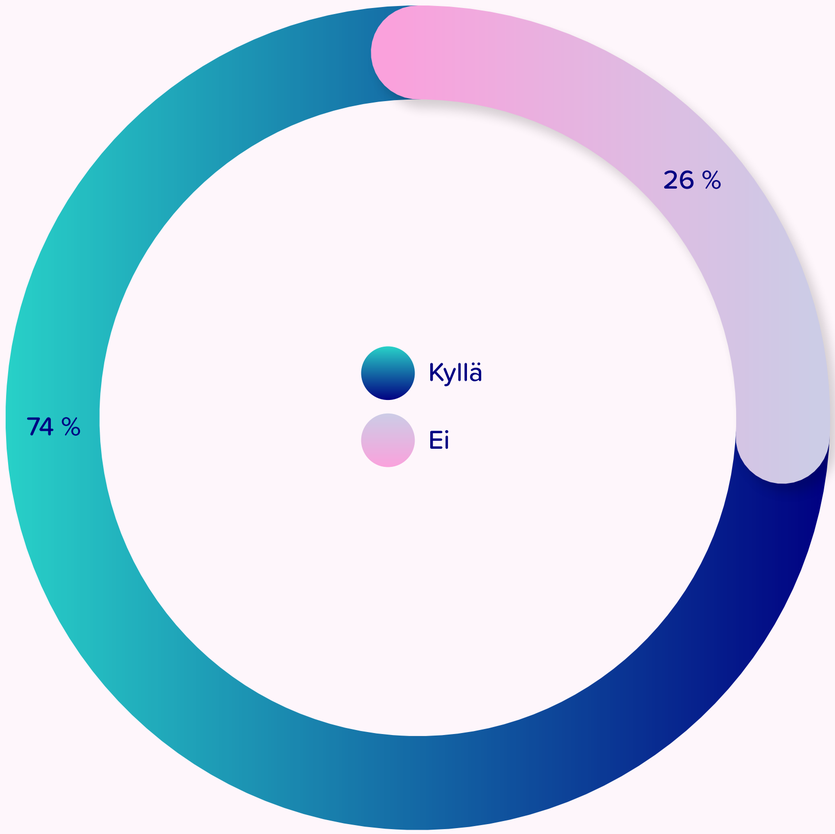

Maailmanlaajuinen työllistävyys 2023

Mikä on konsernin terveysteknologialiiketoiminnan globaali henkilöstömäärä? (N=27).
Vastaajat, joiden yritys kuului laajempaan konserniin.

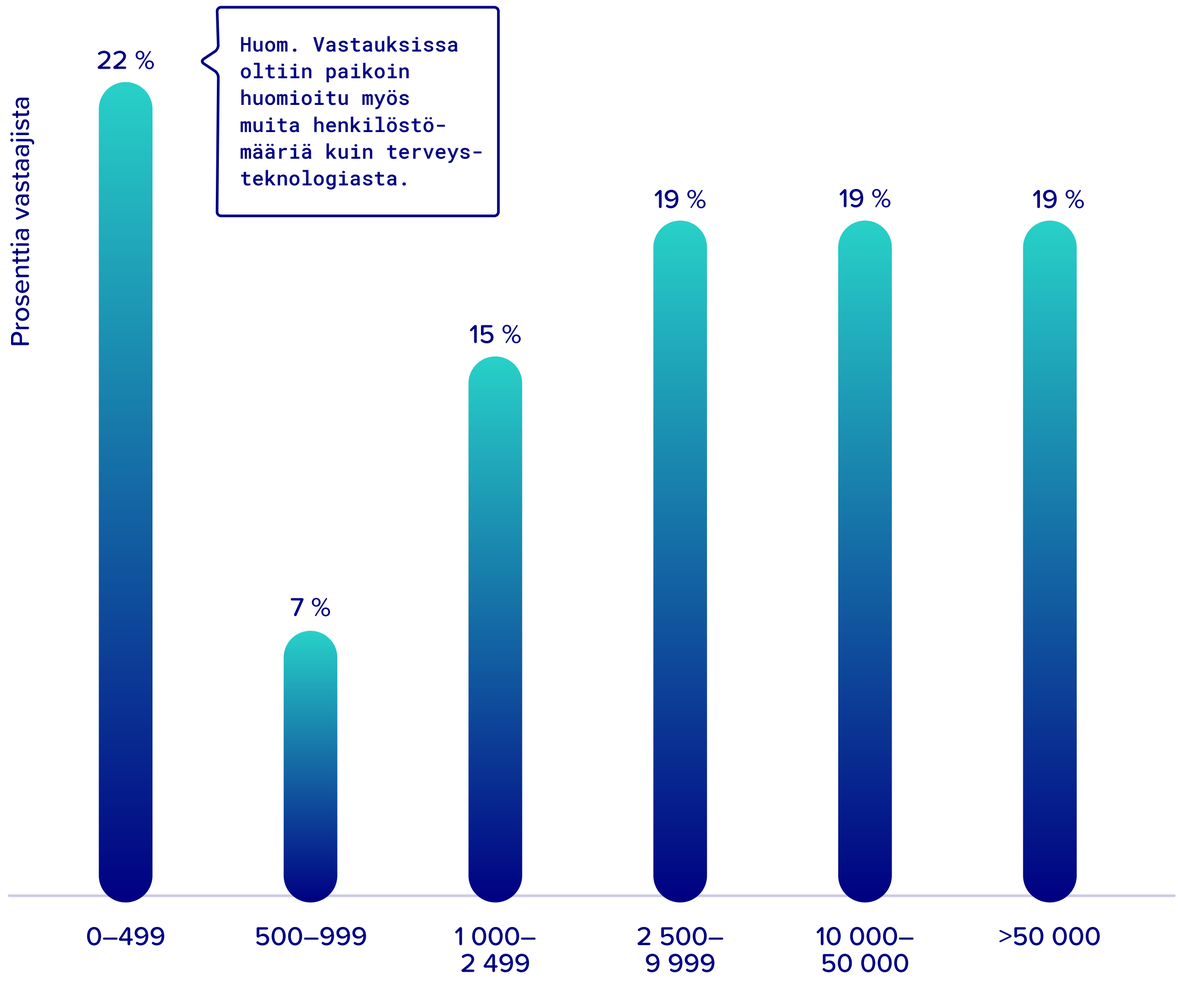

Vastaajayritysten konsernit työllistävät globaalisti yli

500 000

henkilöä.

Sailab – MedTech Finland ry:n jäsenyritysten konsernit työllistävät arvioilta

2 000 000

henkilöä.

Maailmanlaajuinen liikevaihto 2023

Mikä on konsernin globaalin terveysteknologialiiketoiminnan liikevaihto miljoonina euroina? (N=27).
Vastaajat, joiden yritys kuului laajempaan konserniin.

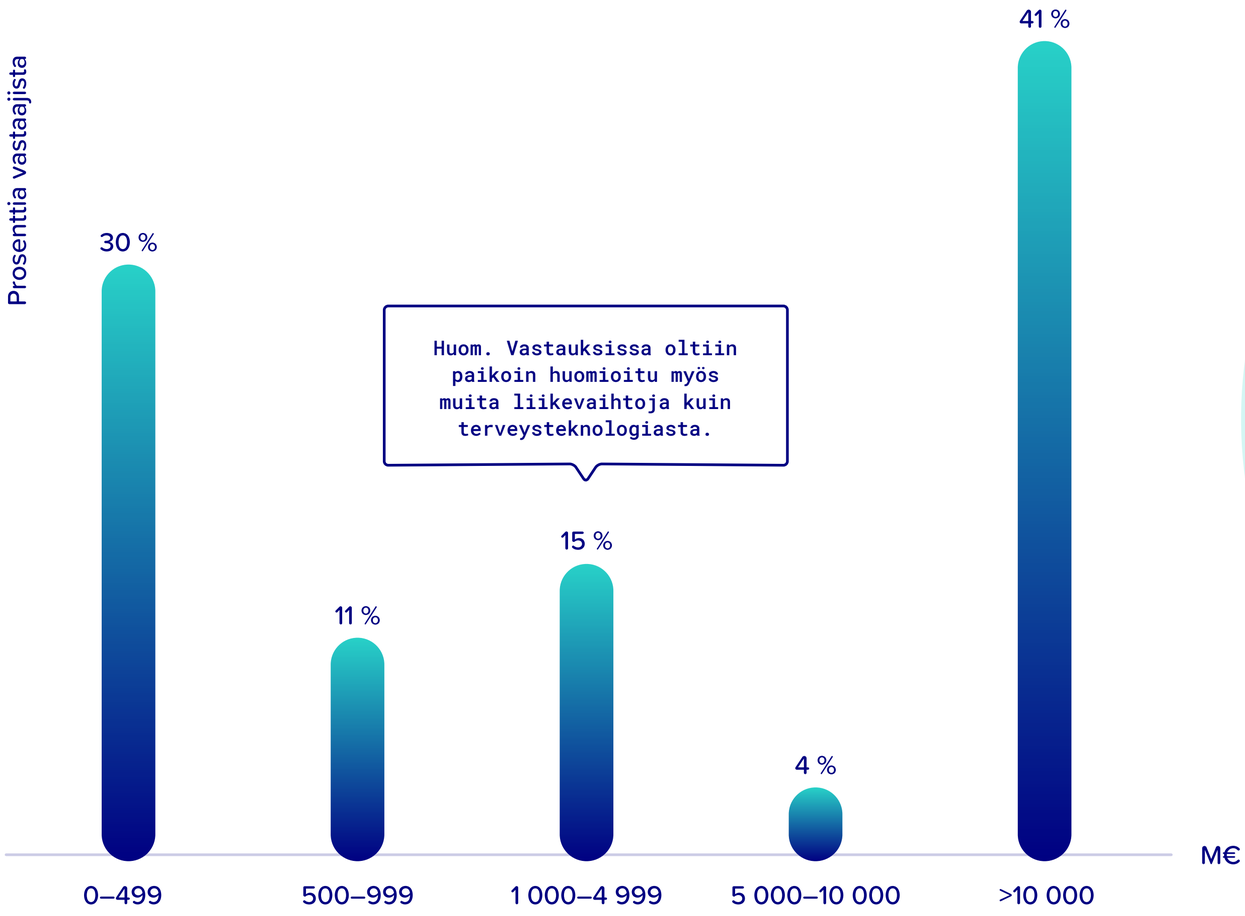

Vastaajayritysten konsernien liikevaihto on noin

160 mrd €.

Sailab – MedTech Finland ry:n jäsenyritysten konsernien yhteenlaskettu liikevaihto on noin

500 mrd €.

Maailmanlaajuinen T&K-toiminta 2023

Kuinka suuren osan liikevaihdosta konserninne käyttää tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan (T&K) globaalisti (vain terveysteknologia)? (N=30)

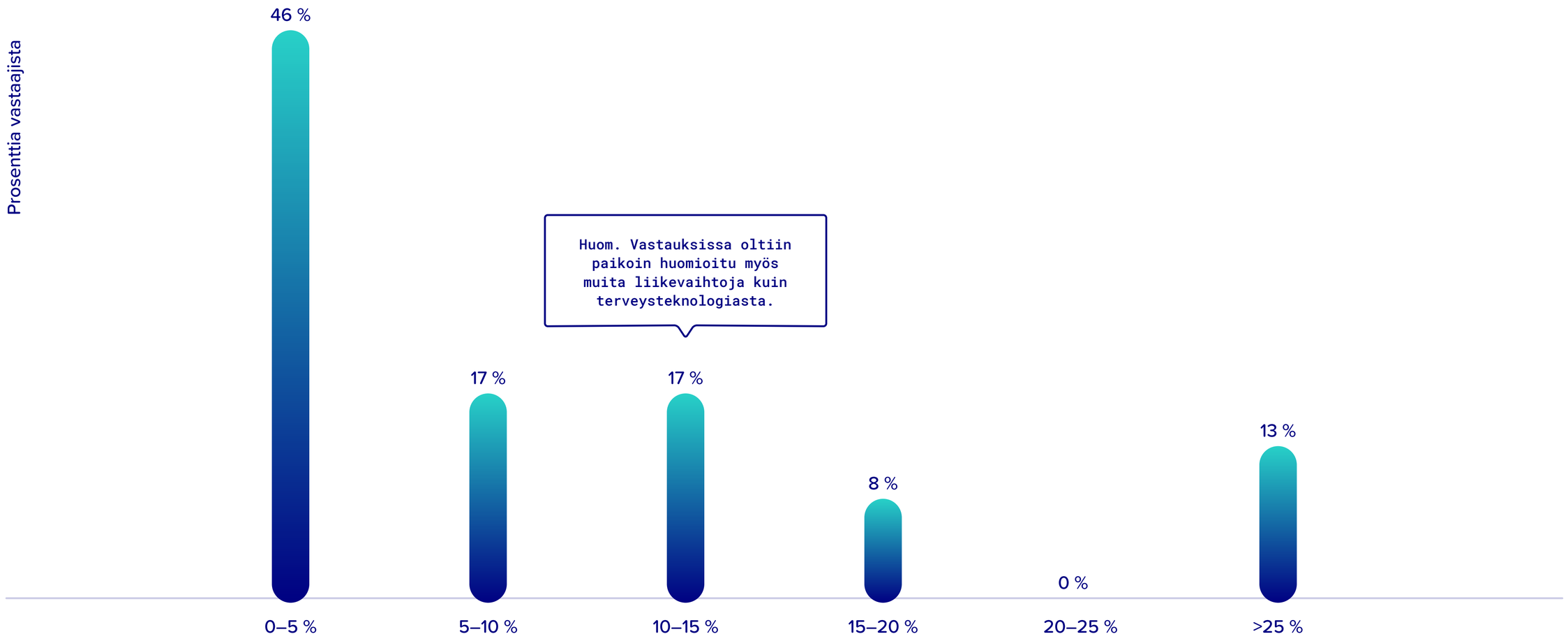

4

Terveysteknologian tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta

Tutkimuksen ja tuotekehityksen budjetti Suomessa

Kuinka suuri budjetti yrityksellänne on miljoonina euroina tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan (T&K) Suomessa (vain terveysteknologia)? (N=38)

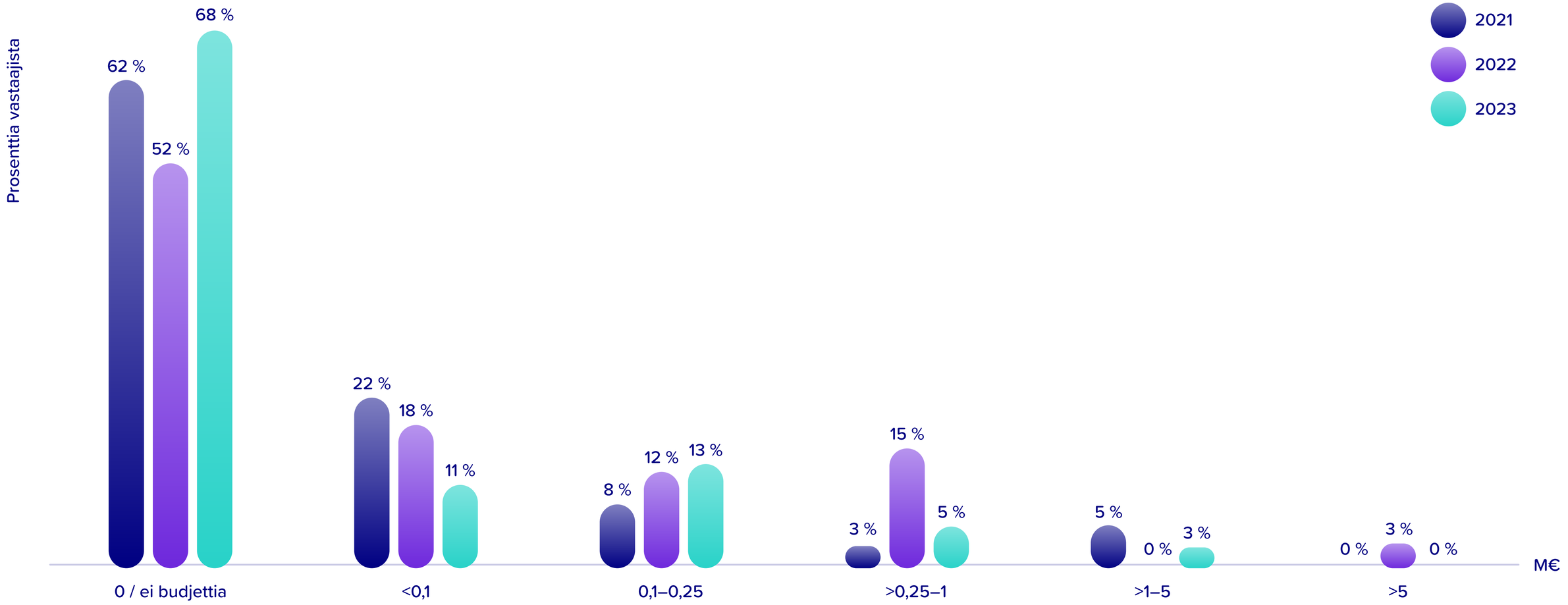

T&K-toiminnan lisääminen Suomessa

Miten suuret ovat yrityksenne Suomen toimintojen vaikutusmahdollisuudet T&K-toiminnan lisäämiseen Suomessa?

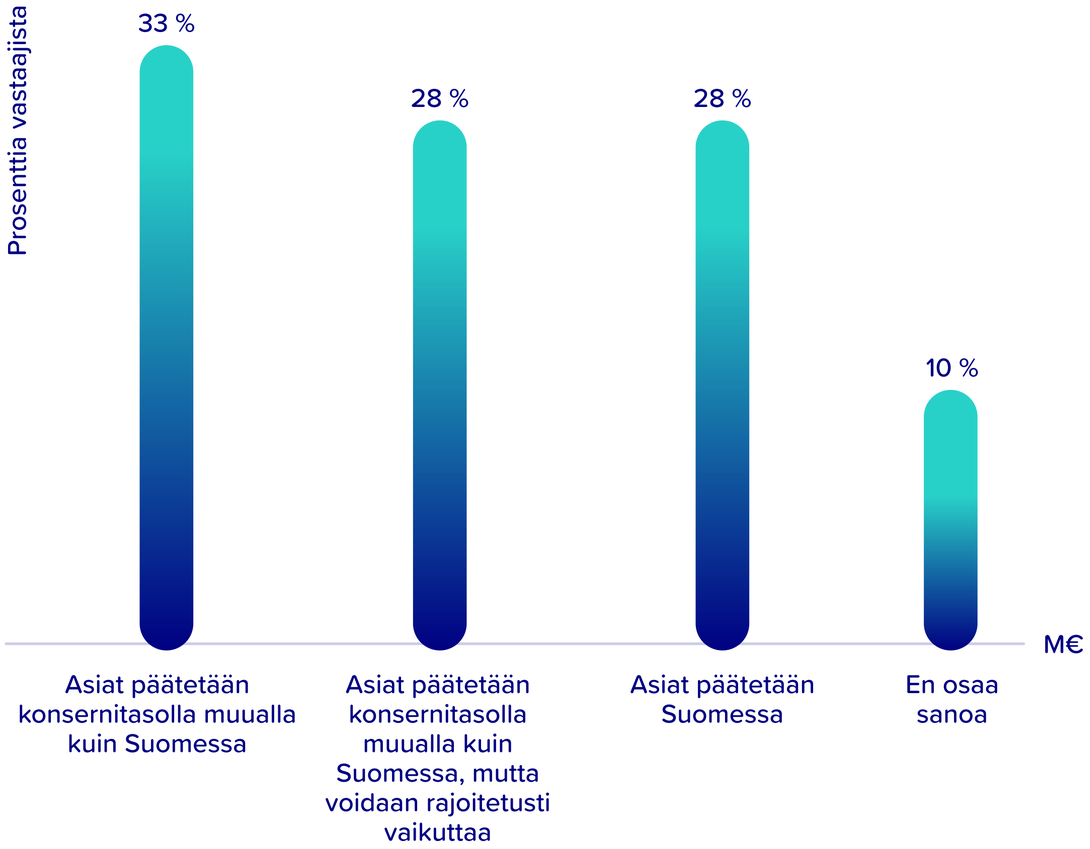

Miten yrityksenne voisi vaikuttaa Suomessa tapahtuvan T&K-toiminnan lisäämiseen? (N=15)

”Viestimällä Suomen mahdollisuuksista ja tilanteesta, jossa terveysteknologialla voimme ratkaista käsissämme olevia ongelmia. Ulkomaiset investoijat tarvitsevat terveystaloustietoja T&K investointeihin Suomen ongelmiin. Teknologinen adaptaatio on kuitenkin näennäistä jos asiakaspolut ja implementoinnin esteet ovat väärin tunnistettu.”

”Yrityksen ylin päätäntävalta on Suomessa. Yrityksen johto voi päättää T&K-toiminnan lisäämiseen. Tämä vaatii jatkuvasti kannattavaa liiketoimintaa, merkittäviä kasvuodotuksia ja elinkelpoisia liiketoimintasuunnitelmia, joissa uusia t&k-projekteja selkein kasvutavoittein.”

Vastauksissa korostuu
mm. terveystaloustietojen saatavuus sekä yritysten johdon liiketoimintasuunnitelmat ja positiiviset kasvunäkymät.

T&K-panostusten kasvattaminen Suomessa

Mitä Suomessa tulisi tapahtua, jotta yrityksenne kasvattaisi T&K-toimintaa Suomessa? (N=36)

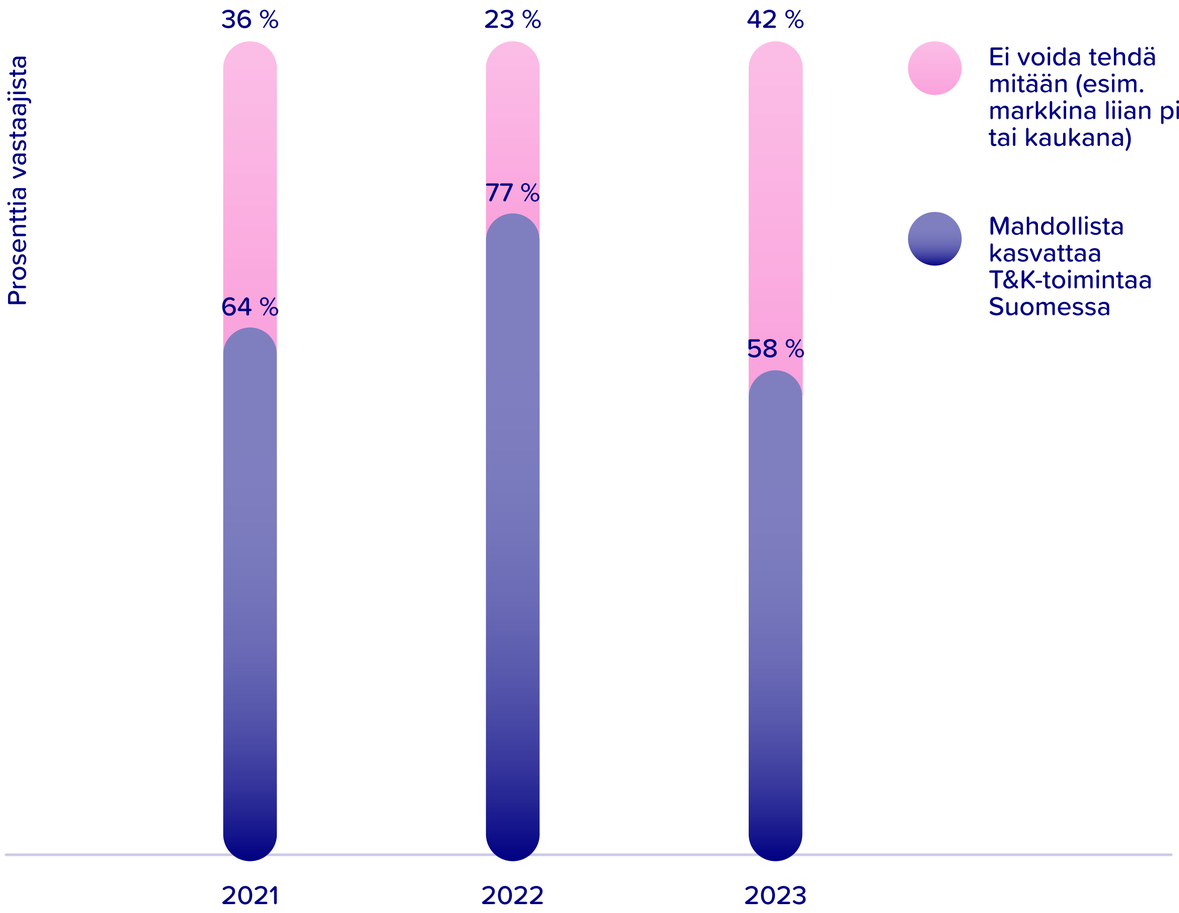

Vastaajilla, joiden mielestä T&K-toimintaa Suomessa voidaan kasvattaa, on Suomessa

5 M€

T&K-budjetti ja globaalisti noin

17 mrd €

T&K-budjetti.

Keinot T&K-toiminnan kasvattamiseen Suomessa

Mitä Suomessa tulisi tapahtua, jotta yrityksenne kasvattaisi T&K-toimintaa Suomessa? Valitse kolme tärkeintä. (N=36)

Houkuttelevimmat T&K-kohdemaat

Mitä seuraavista maista pidätte yrityksessänne tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kannalta houkuttelevimpina kohteina? Nimeä 3. (N=32). % vastaajista, jotka olivat valinneet tekijän top3 houkuttelevimpiin.

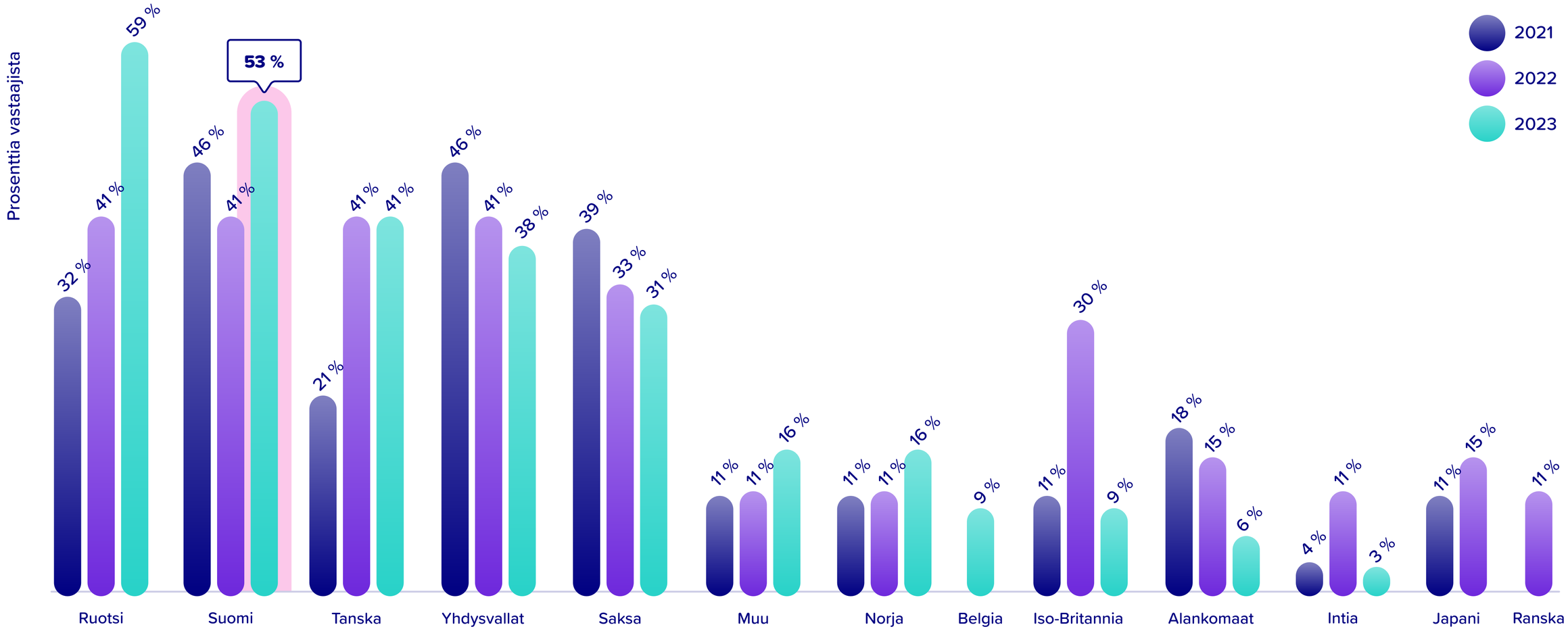

5

Terveysteknologian julkiset hankinnat

Innovaatioiden saaminen Suomen markkinoille

Miten innovaatioiden saamista Suomen markkinoille voisi edistää? (N=38)

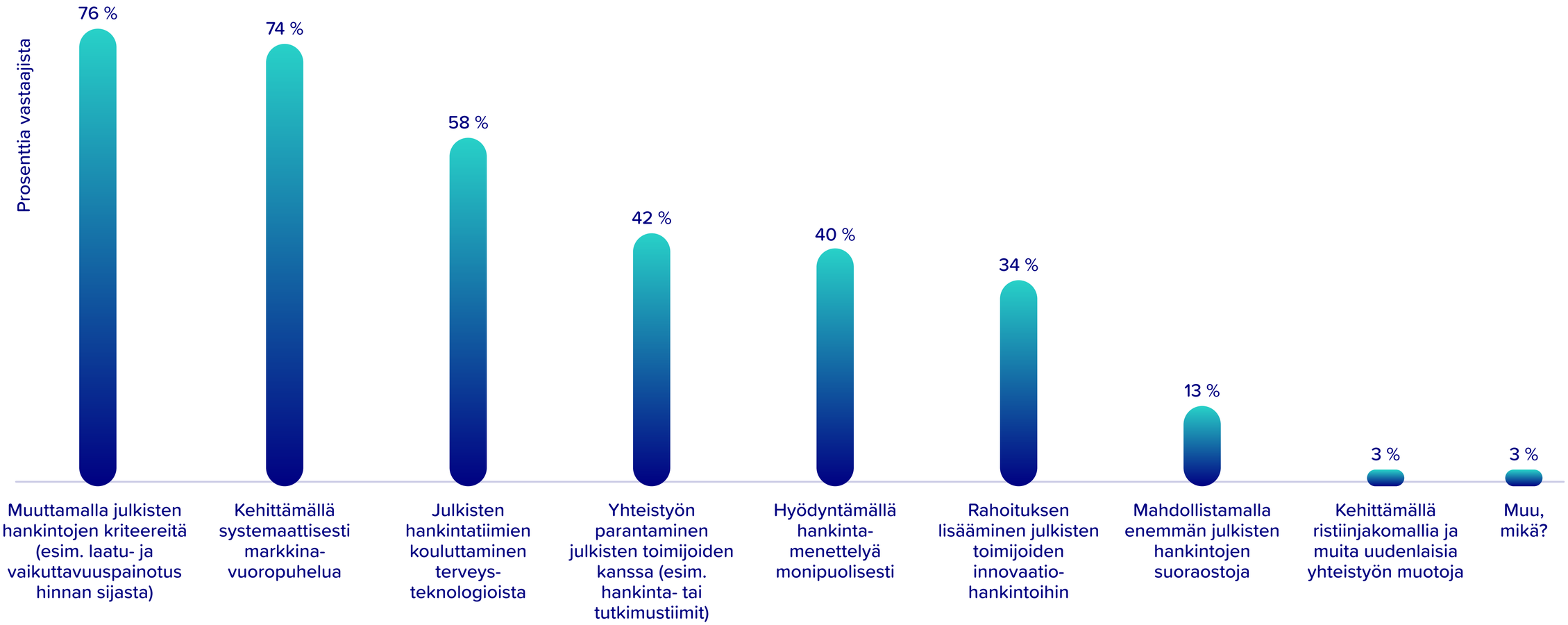

Mitä hankintakriteerejä terveysteknologian hankinnoissa tulisi painottaa?

Mikä paino seuraavilla hankintakriteereillä pitäisi olla julkisten toimijoiden terveysteknologioiden hankinnassa? Valitse 0-, 20-, 40-, 60-, 80- tai 100%. (N=34)

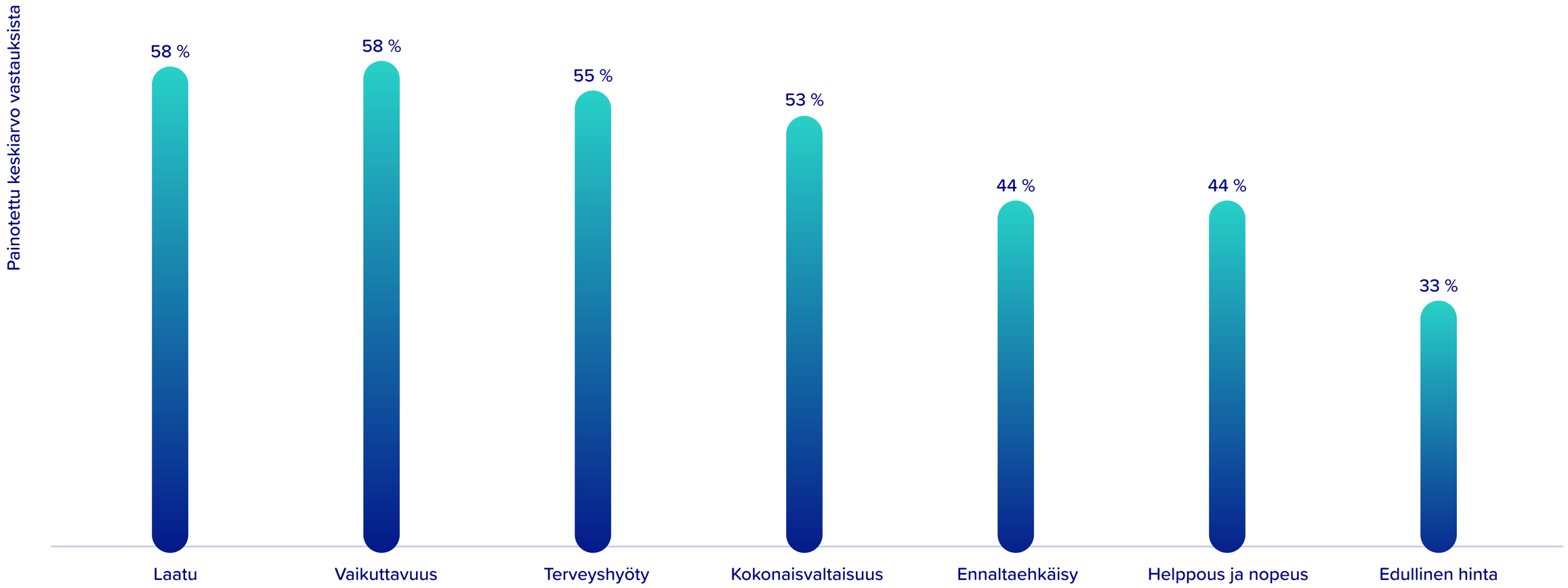

Mitä hankintakriteerejä terveysteknologian hankinnoissa painotetaan

Mikä paino seuraavilla hankintakriteereillä on tällä hetkellä julkisten toimijoiden terveysteknologioiden hankinnassa? Valitse 0-, 20-, 40-, 60-, 80- tai 100%. (N=34)

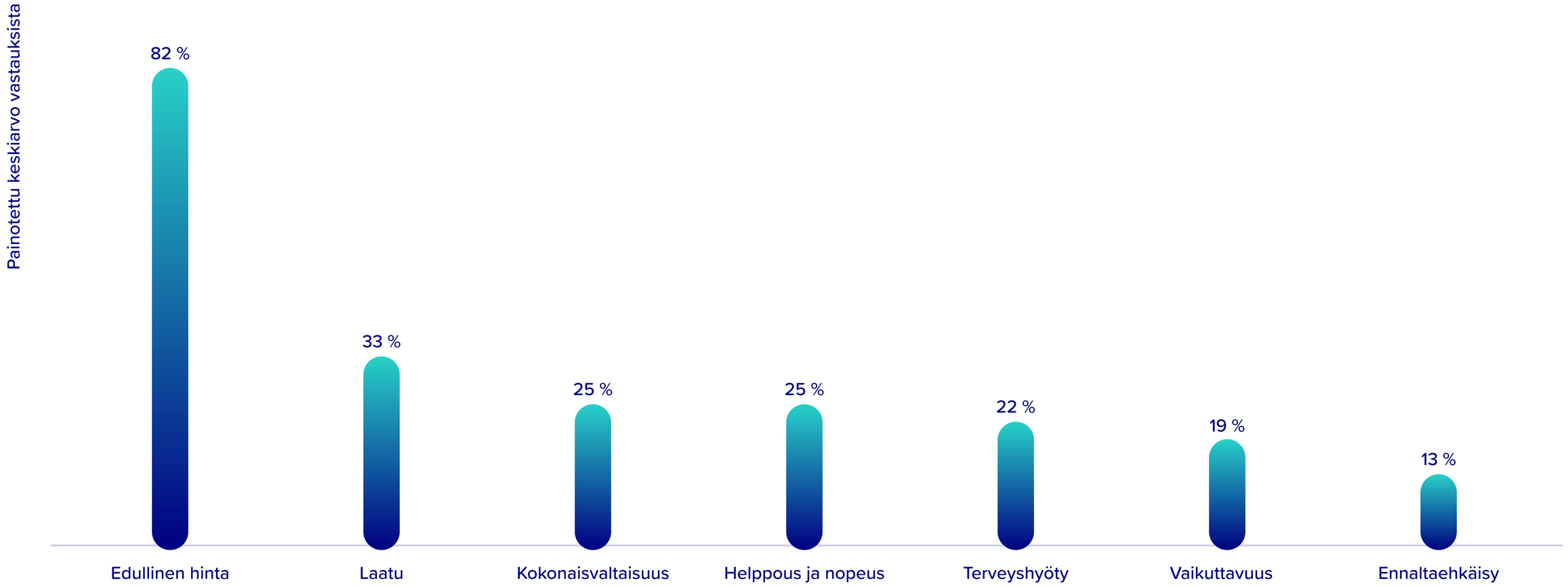

6

Terveydenhuollon toimintaympäristö ja terveysteknologian hyödyntäminen

Merkittävimmän sairaudet ja potilasryhmät

Mitkä ovat merkittävimmät potilasryhmät tai sairaudet, joiden parissa yrityksenne toimii Suomessa?
Vain ne vastaajat, joiden tarjoaman kohteena ovat tietyt potilasryhmät tai sairaudet. (N=30)

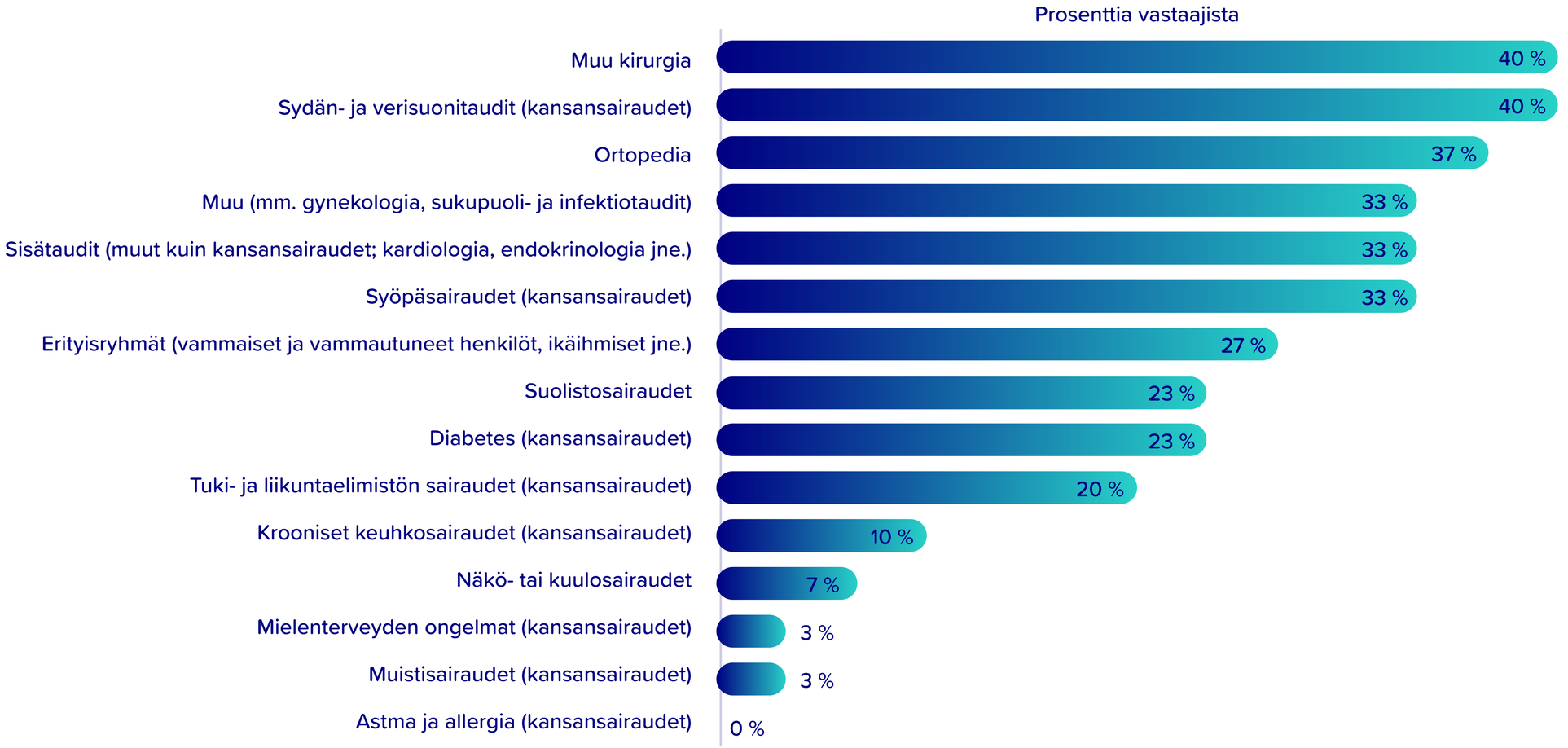

Asiakasryhmät

Minkä alla olevien asiakasryhmien merkitys omalle Suomen liiketoiminnallenne on tällä hetkellä merkittävintä liikevaihdon määrällä mitattuna? Valitse 3. (N=35). % vastaajista, jotka olivat valinneet tekijän top3 tärkeimpiin.

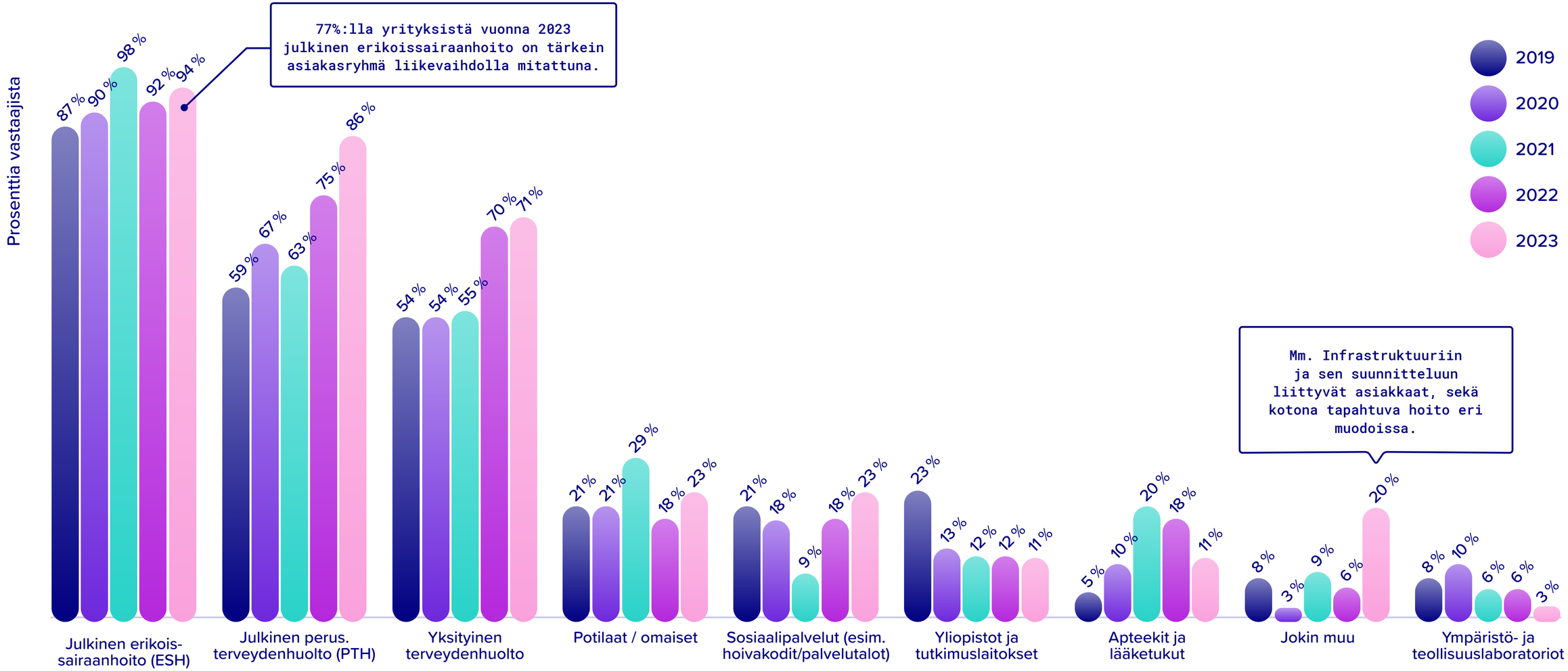

Kysynnän muutos hoito- ja hoivaratkaisuissa

Onko Suomessa mielestäsi kysyntä lisääntynyt terveysteknologialle, joka voisi helpottaa sote-ammattilaisten työvoimapulaa tai työkuormaa? (N=39)

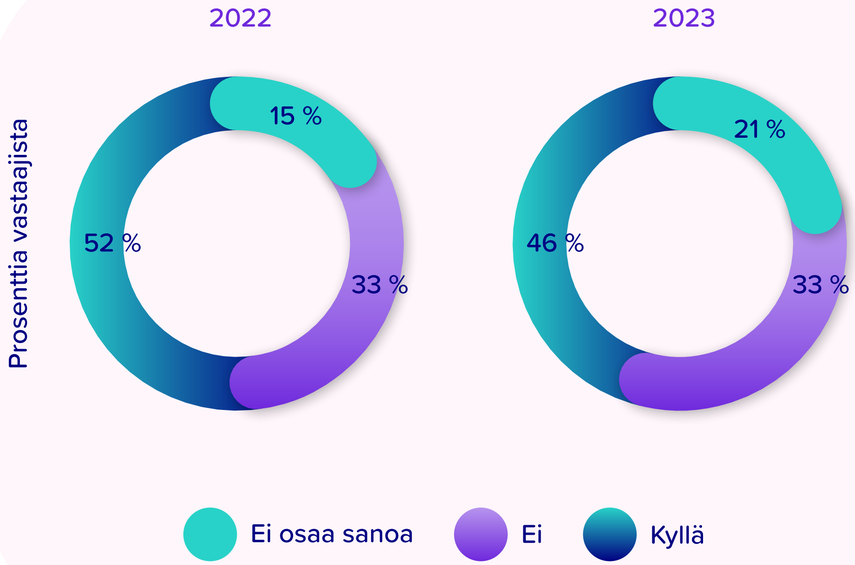

Miten sote-ammattilaisten työvoimapulaa tai työkuormaa helpottavan terveysteknologian kysyntä on historiallisesti kehittynyt, ja miten arvelet sen tulevaisuudessa kehittyvän? (N=20)

”Ei ole kehittynyt riittävästi, koska hankinnat ottavat liikaa valtaa, osaaminen ja hoitotyö vaikuttaa liian vähän valintaan. Toki kehitys on mennyt valtavia askeleita eteenpäin, ja nopeutuu entisestään, monipuolistuu, digitalisoituu.”

Avovastauksissa nousee esille, miten tarpeeseen on herätty mutta terveysteknologiaa ei hyödynnetä vielä tarpeeksi työvoimapulan helpottamiseksi

”Digitalisaatio ja uudet teknologiat ovat muuttaneet tiettyjä toimintoja, mutta tässä on vielä paljon kehitysmahdollisuuksia osana hoitoketjua.”

”Uskon, että tilanne paranee, jos hoito-suosituksia kehitetään oikeaan suuntaan”

“Kysyntä on kasvanut mutta ei konkretisoitunut. Edelleen monet päättävät hoitotahot (lääkärit) pelkäävät uutta teknologiaa eivätkä edes uskalla koekäyttää. Aina kysytään missä on Suomessa käytössä ennen kuin uskaltavat itse kokeilla.Kun on uusi tuote markkinoilla, ei käyttäjiä vielä ole eikä saada tällä mentaliteetilla lainkaan! Lisäksi kun teknologia kehittyy rivakasti, on erittäin vaikea päästä markkinoille kun juuri viimeisestä versiosta ei ole suomalaisia käyttäjiä.

Ratkaisuja hoitotyön keventämiseksi

Onko yrityksellänne olemassa ratkaisuja, joilla sote-ammattilaisten työvoimapulaa tai työkuormaa voitaisiin helpottaa? (N=38)

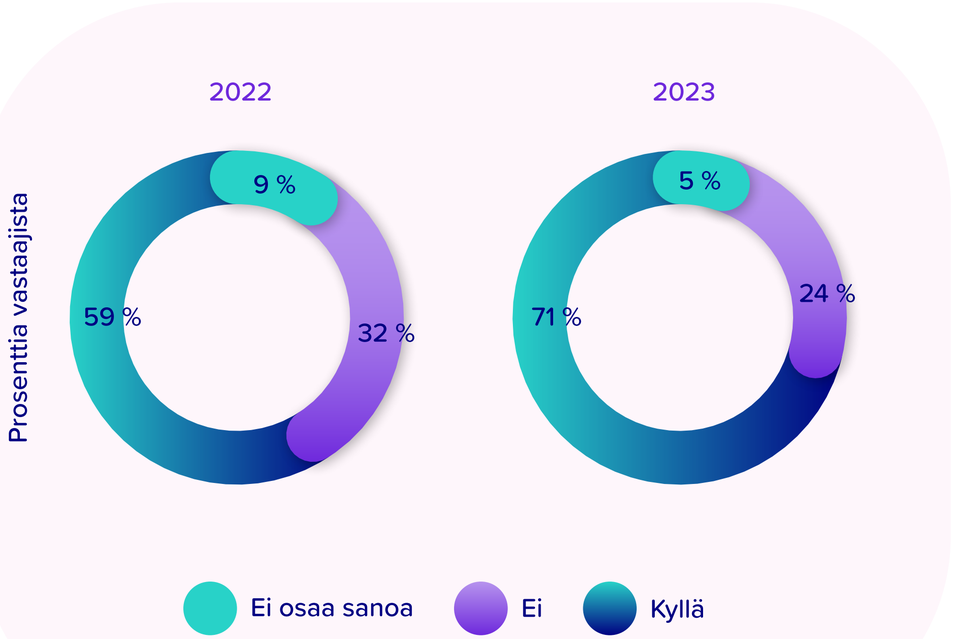

Miten ratkaisunne voisi tilannetta parantaa ja mille ammattiryhmälle/-ryhmille? (N=26)

Prosessien- tai resurssien käyttöä tehostavilla teknologioilla (esim. digityökalut, etähoito ja analytiikka)

”Automatisoidut ratkaisut invitro ja invivo diagnostiikkaan, tekoäly ratkaisut radiologiaan, kuvantamisen etäratkaisut röntgenhoitajille, digital wards ratkaisut hyvinvointialueille, digitaaliset alustaratkaisut terveydenhuollon ja potilaan välille.”

”Ratkaisumme voi vähentää sairaaloiden ja erikois-terveydenhuollon kuormitusta siirtämällä hoitoa mahdollistamalla hoitopäätökset nopeammin ja lähempänä potilasta.”

”Esim. nopeaa analytiikkaa sairaaloihin ja perusterveydenhuoltoon nopeuttamaan diagnostiikkaa, päätöksentekoa ja hoidon suunnittelua”

Koulutuksella ja tukemalla itsehoitoa

“Etämonitorointilaitteet ja niiden ympärille rakennetut ratkaisut voivat helpottaa kokonaisia potilasmassoja ohjautumaan uudelleen.”

”Uudet innovatiiviset tuotteet vähentävät hoitohenkilökunnan työmäärää esim potilaiden opetukseen”

”Automaattinen verensokerin seuranta ja annostelu helpottaa ja parantaa hoitotulosta diabeetikoilla sekä vähentää kontrollikäyntejä lääkärin/diabeteshoitajan luona kun potilaan tietoja voi seurata etänä jos hän siihen on suostumuksensa antanut..”

Tuotteiden valmistus

Mikäli yrityksenne valmistaa tuotteita, arvioi, kuinka suuri osuus niistä valmistetaan Suomessa? (N=35)

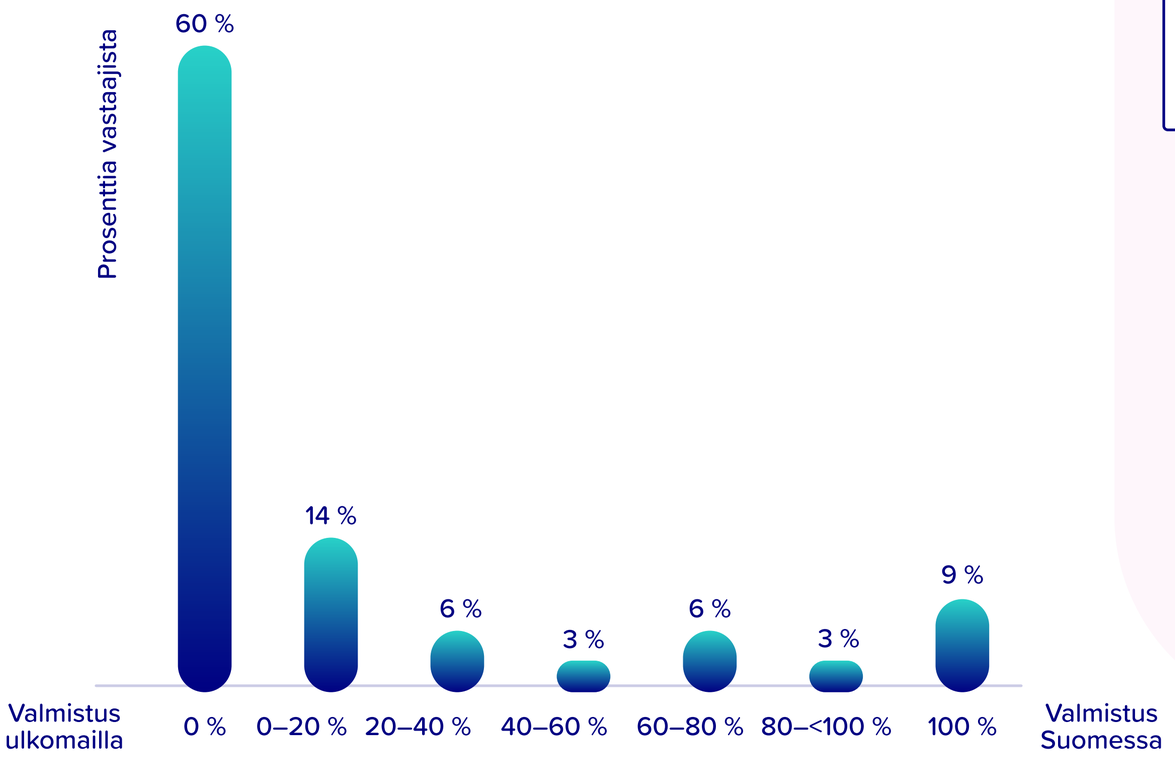

Mitkä ovat yrityksenne valmistuksessa päätuotteita? (N=20)

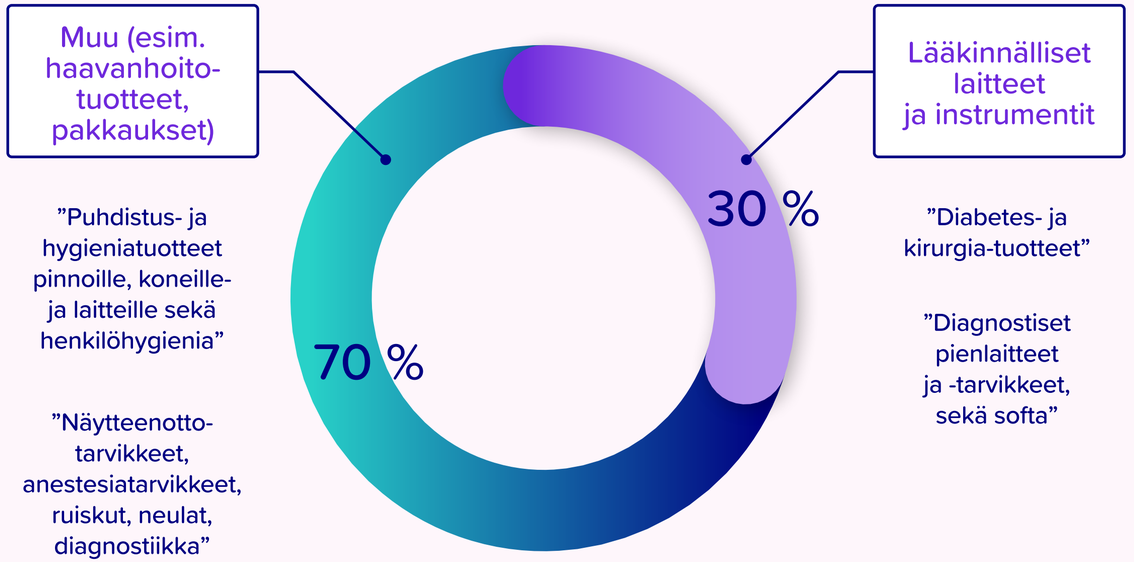

7

Sailab - MedTech Finland ry ja toimialaselvityksen toteutus

Terveysteknologian toimialajärjestö Sailab – MedTech Finland ry

SAILAB – MEDTECH FINLAND RY:N jäsenyritykset valmistavat, jakelevat ja/tai maahantuovat 80–90 % Suomessa käytössä olevista lääkinnällisistä laitteista ja ihmisen ulkopuoliseen diagnostiikkaan tarkoitetuista lääkinnällisistä laitteista.

YLI 500 000 terveysteknologian ratkaisua terveydenhuollon ja potilaiden käytössä.

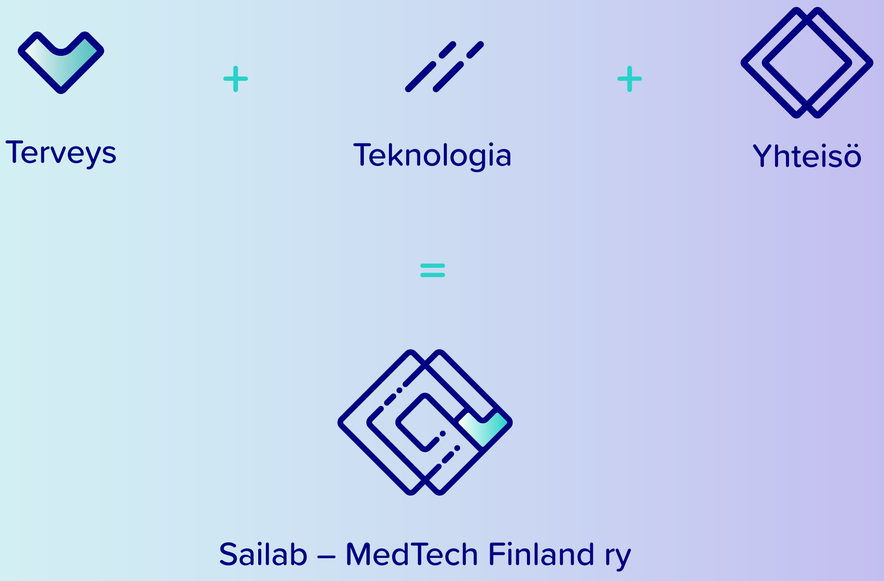

Mitä on terveysteknologia?

TERVEYSTEKNOLOGIAN KÄYTTÖTARKOITUS on lääketieteellinen. Lääkinnälliset laitteet ja in vitro diagnostiikkaan tarkoitetut lääkinnälliset laitteet ovat kansallisesti ja kansainvälisesti tiukasti säänneltyjä. Sääntelyn tarkoitus on varmistaa potilaiden ja käyttäjien turvallisuus.

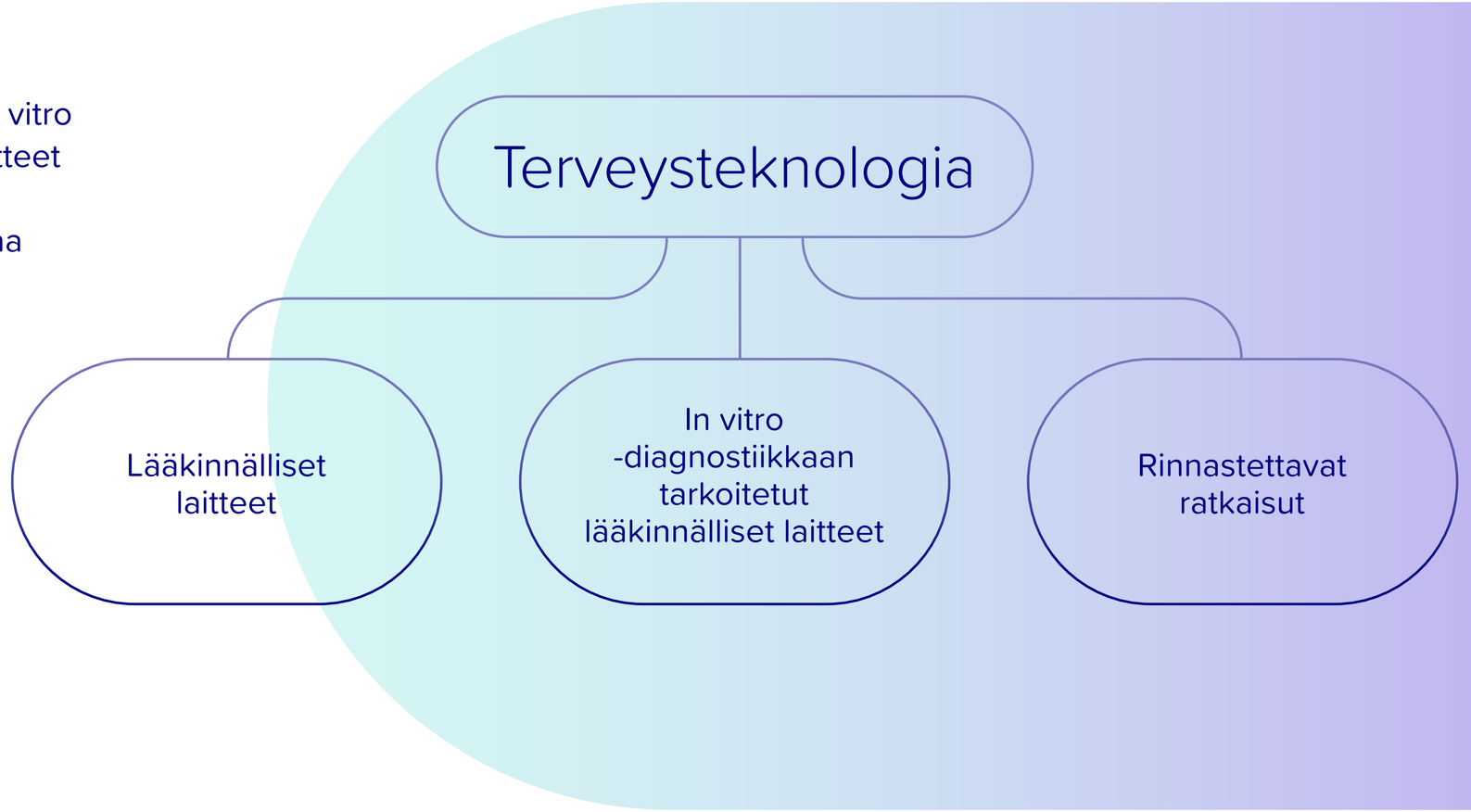

Lääkinnällisten laitteiden (ml. IVD) riskiluokat

MATALA

Käyttötarkoitus • Invasiivisuus • Käyttöaika • Aktiivisuus

KORKEA

MDR

Riskiluokka I – muut
- Pyörätuoli, kainalosauvat, sairaalasänky, nostin, laastari, stetoskooppi, silmälasit, ultraäänigeeli.

Riskiluokka I
- s, m, r (steriili, mitta-asteikollinen, uudelleen käytettävä kirurginen) mahaletku, virtsapussi, instrumentit.

Riskiluokka II a
- Lyhytaikaiset piilolinssit,
- Hammaspaikka-aine,
- Ulkoinen kuulolaite, Ultraäänilaite

Riskiluokka II b
- Dialyysi-, anestesia-, röntgenlaite,
- Mobiilisovellus vitaalitoimintoihin,
- Piilolinssien puhdistusaine.

Riskiluokka III
- Sepelvaltimon pallolaajentimet,
- Sydäntahdistin, neurostimulaattori,
- Tekonivelet, kirurgiset verkot

Valmistajan vaatimusten-mukaisuusvakuutus

Vaatimustenmukaisuuden arviointi ilmoitetun laitoksen toimesta

Matala riski • Keskiverto riski • Korkea riski yksilölle • Korkea riski kansanterveydelle

IVDR

Riskiluokka A
- Instrumentit, keräysastiat,
- Kasvatusliuokset, Kudosvärjäysaineet

Riskiluokka B
- Veriryhmätestit
- Raskaustestit

Riskiluokka C
- Syöpämerkkiainetestit
- Vaarallisten infektiotautien testit
- Elinsiirron soveltuvuustestit

Riskiluokka D
- Elinsiirron soveltuvuustestit (tartuntatauti)
- Korkean riskin infektiotautitestit

Valmistajan vaatimusten-mukaisuusvakuutus

Vaatimustenmukaisuuden arviointi ilmoitetun laitoksen toimesta

Selvityksen toteutus

TIEDONKERUU TOTEUTETTIIN Sailab MedTech Finland ry:n jäsenyrityksille suunnatulla Questback-kyselyllä loka-marraskuussa 2023.

KYSELYSSÄ OLI yhteensä 48 kysymystä, jotka käsittelivät esimerkiksi yrityksen perustietoja, asiakkaita ja tuotteita, henkilöstöä, taloudellisia näkymiä, T&K-toimintaa ja innovaatioita sekä toimintaympäristön kehitystä.

VASTAAJIA OLI yhteensä 39.

MONIALAYRITYKSIÄ PYYDETTIIN huomioimaan vain terveysteknologian toimialan osuus vastauksissaan.

KYSELYN JA analyysin toteutti Nordic Healthcare Group.

Sailab

MedTech Finland